

De Boerenmoestuin

Bedenk een innovatief agrotourisme concept!

Concept voor Taskforce Multifunctionele Landbouw, via BattleofConcepts.

Verkenning

Ik ben zelf opgegroeid in het centrum van Nijmegen en woon nu sinds twee jaar in het centrum van Den Haag. Dit terwijl mijn ouders allebei uit een 'boerengat' komen. Als kind kwam ik graag op de boerderij van mijn grootouders om tussen de schapen te spelen of verstoppertje te doen in het maïsveld. De laatste jaren kom ik niet zo vaak meer op het platteland, omdat er voor mij niet echt veel te beleven valt. Ik ging op zoek naar een mogelijkheid om jongeren naar het platteland te trekken, maar vond het erg lastig om iets nieuws te bedenken. Ik merkte dat ik te geforceerd op jongeren focuste, en kwam tot de conclusie dat de jongeren die ik ken nu eenmaal meer houden van de mogelijkheden van de stad. Het platteland is vooral interessant voor de rust en de natuur, maar daar heb je eigenlijk niets bij nodig.

Ik ging kijken of ik zonder doelgroep nieuwe concepten kon bedenken, maar alles wat ik bedacht (cursief gedrukte in onderstaande lijst) bleek al te bestaan op het platteland. De meeste activiteiten kon ik plaatsen binnen vijf categorieën.

Leren

Boerderijmusea (bv kaasboerderij), *leerboerderij (bv voor schooluitjes)*, *artistieke cursussen (beeldhouwen, schilderen etc.)*

Verhuur vervoersmiddelen

Quads, Familiefiets, Tandemfietsen, Segways etc.
Nieuwe mogelijkheden: *Kytebuggy, Bierfiets*

Sport en spel

Laserquest, paintball, boerengolf, *'ruige' speeltuin* etc.

Voedsel

Kookcursussen, historische groentenhof etc.

Locatieverhuur

Boerencamping, boerententen (nostalgie), slapen in een wijnvat, vergaderzalen, etc.

Anders

Drive in bioscoop (op het erf)

Veel verder kwam ik hier ook niet mee. Toen bedacht ik om naar een trend op zoek te gaan om daar iets bij te bedenken. Al snel kwam ik op de groeiende vraag naar verantwoorde, biologische producten en de vraag naar 'echter' en puurder voedsel.

Trends

Waar de vorige eeuw gekenmerkt werd door massaproductie en kwantiteit, waarbij kwaliteit en morele vraagstukken naar de achtergrond werden geschoven, lijkt de 21^e eeuw een omkeer te maken. Legbatterijeieren hebben bijvoorbeeld plaatsgemaakt voor scharreleieren, die op hun beurt voor biologische eieren en tegenwoordig verkoopt Albert Heijn zelfs eieren uit het "Rondeel" (afbeelding 1+2), een speciale Biofarm die het comfort van de kip zeer hoog in het vaandel heeft. Hiermee wordt handig ingespeeld op de nieuwe wensen van de klant.

Afbeelding 1
(bron: <http://www.rondeel.org/>)

afbeelding 2

Opvallend is dat biologische groenten veel minder goed verkrijgbaar zijn. Natuurlijk verkoopt elke supermarkt wel wat, maar het grootste deel is nog steeds afkomstig van massaproductie. En dat is vaak te proeven.

Een aantal jaren geleden werd de Nederlandse tomaat bijvoorbeeld ook wel de "Wasserbombe" genoemd; het was net "gesneden water". De boeren hebben zich dit aangetrokken en de kwaliteit is toegenomen. Genetische manipulatie heeft ervoor gezorgd dat de tomaten nu een stuk lekkerder ruiken (dit doet echter veelal het steeltje en niet de vrucht zelf), en de smaak is er ook op vooruitgegaan. Toch is het verschil tussen verse groenten van de boer en de groenten in de supermarkt vaak nog heel erg groot, en steeds meer mensen lijken zich dit te realiseren.

Daarnaast nemen veel mensen de laatste jaren ook meer tijd om met eten en koken bezig te zijn. Natuurlijk bestaat er een groep die in 5 minuten een kant-en-klaar maaltijd op tafel zet, maar steeds meer mensen vinden het, mede door de komst van de open keukens, leuk om lekker lang met de maaltijd bezig te zijn. Juist die mensen, die er tijd voor over hebben om een lekkere maaltijd op tafel te zetten, hechten ook waarde aan de kwaliteit van de ingrediënten.

Tevens is er, zoals de opdracht ook vermeld, een groeiende vraag naar rust, ruimte en plattelandsbeleving. *"Een belangrijke trend binnen de toeristische sector is de toenemende focus op beleving. In nieuwe concepten spelen interactie, participatie en activiteit een steeds belangrijkere rol."*

Op een rijtje

Uit bovenstaande alinea's komt het volgende naar voren

- groeiende vraag naar biologische, eerlijke producten
- groeiende vraag naar kwaliteitsproducten
- groeiende vraag naar rust, ruimte en plattelandsbeleving
- meer tijd voor de bereiding van de maaltijd
- interactie, participatie en activiteit worden belangrijker

De boer

De vraag is hoe de boer kan inspelen op deze trends. Zijn eigen wensen zijn vooral continuïteit en goede exploitatiebaarheid. De grootste kwaliteiten zijn het stuk land en de agrarische kennis van de boer.

Concept

Het combineren van de trends en de kwaliteiten van de boer leidt tot een simpel maar sterk idee: het verhuren van landbouwgrond aan particulieren. Particulieren kunnen hier zelf hun groenten verbouwen en zo in alle rust en ruimte bezig zijn met hun eigen kwalitatief hoogwaardige voedsel. De expertise van de boer komt hierbij zeer van pas.

Afbeelding 3 (bron: <http://jaspertjeslittleranch.de/>)

Uitwerking

De doelgroep

Het idee zal in smaak vallen bij mensen die vallen binnen de genoemde trends. Zij houden van kwalitatief goed eten, rust en ruimte, maar hebben zelf geen tuin of plek voor een moestuin. Ook kan ik me voorstellen dat een aantal mensen samen een stuk grond huurt en samen voor de groenten zorgt, bijvoorbeeld een aantal gezinnen waarvan de kinderen dan lekker kunnen spelen op het erf.

De boer

De boer heeft landbouwgrond over en kennis van landbouw. Zijn stuk grond moet niet te ver van de bewoonde wereld afliggen omdat de afstand anders een drempel vormt. Door zijn expertise kan hij huurders helpen.

Diensten

De boer kan zijn kennis gebruiken om mensen te helpen met hun moestuin door bijvoorbeeld een aantal vaste uren per week beschikbaar te zijn voor vragen en hulp. Hij kan ook bijvoorbeeld elk maand een kleine cursus geven over de mogelijke activiteiten. Bijvoorbeeld over welke groenten gezaaid, uitgeplant of geoogst kunnen worden of hoe geoogste groenten kunnen worden bewaard. Tevens kan hij zaden voor groenten verkopen. Ook zal de boer zijn kennis over het bestrijden van ziekten of ongedierte kunnen overdragen.

In de koudere maanden kan hij uitleggen hoe de grond gezond kan worden gehouden. In deze maanden zal er minder activiteit zijn, maar doordat de grond waarschijnlijk verhuurd blijft, blijft er financiële continuïteit. Ook zou de boer afspraken kunnen maken met mensen die even wat minder tijd hebben om voor hen de moestuin bij te houden. Een goed contact met de boer lijkt mij van essentieel belang.

Voorzieningen

De boer moet zorgen dat de basisvoorzieningen aanwezig zijn zoals sproeimogelijkheden en eventueel tuingereedschap. Verder zal de exploitatie niet veel tijd in beslag nemen. Hij kan gemakkelijk klein beginnen en door gericht adverteren en mond tot mond reclame uitbreiden zover hij wil.

Afbeelding 4 (bron: <http://www.stoutenburg.nl/>)

Karakter

Door de grote hoeveelheid ruimte kan het karakter veel vrijer zijn dan de traditionele op elkaar gepropte volkstuinen die hier en daar nog in steden te vinden zijn. Hierdoor krijgt het een veel rustiger en natuurlijker karakter, wat aansluit op de trend. Ik denk tevens dat het slim is om het wat kleinschalig te houden, omdat mensen eerder op zoek zijn naar authenticiteit dan naar grootschaligheid.

Reclame

Om klanten aan te trekken kan de boer adverteren in wijkblaadjes van omliggende wijken of een flyer rondsturen. Ook zou hij een reclamebord op zijn land neer kunnen zetten om bezoekers uit te nodigen. Een website met informatie over het concept en de diensten die aangeboden worden zou ook een optie kunnen zijn.

Al met Al

Door zijn eigen kwaliteiten goed in te zetten en in te spelen op de huidige trends op het gebied van omgang met voedsel en plattelandsbeleving, kan de boer gemakkelijk extra geld verdienen. De klanten zijn geen dag-, weekend- of weekgasten maar blijven het hele jaar door terugkomen. Door de verhuur wordt goed voldaan aan de beoogde continuïteit. Het is gemakkelijk om klein te beginnen en er is weinig startkapitaal nodig. Al met al is dit simpele maar sterke concept een ideale vorm van multifunctionele landbouw.